

gen af Husmændenes Rejser. Det er ganske klart, at disse to Endringsforslag pege i ganske forskellige Retninger. I Henhold til mine Udtalelser her ved første Behandling og da ogsaa ved anden Behandling ansaa jeg det for rettest, at man nu gik over til at faa en bedre Ordning og Sortering af Husmændenes Rejser — det trænges der i høj Grad til — og blev staaende derved, og jeg er fremdeles af den Mening, at det er det fornuftigste Standpunkt, at komme lidt mere paa det rene med, hvilken Bestyrdning Bevillingen har baade i den ene og den anden Retning, før vi gaa videre. Jeg vil anse det for rettest at give en lille Overblik over, hvorledes det er gaaet til med Kontoen § 19 III. A. 7, Præmiering for ypperlig Dyrdning af Huslodder og Rejseundersøttelse til Husmand, som nu er 40,000 Kr. I en længere Aarrække havde der været bevilget til Præmier for ypperlig Dyrdning af Huslodder 20,000 Kr. I 1889—90 forhøjedes denne Konto med 8,000 Kr. til 28,000 Kr., og ligeledes forhøjedes den efter en Forhandling med Finansudvalget med en Bevilling til Rejseundersøttelser til Husmænd med 8,000 Kr., altsaa til 36,000 Kr. Efter Samraad mellem Ministeren og Finansudvalget angaaende Bevillingen til Husmandsrejser, blev der paa Budgettet for 1890—91 foreslaaet i det hele 40,000 Kr., hvoraf $\frac{1}{6}$ kunde anvendes til Husmandsrejser. Det er altsaa ret nylig, at man er kommen ind paa denne Bevilling, og det forekommer mig saa, at det vilde være ret heldigt at faa lidt mere Erfaring om Anvendelsen. Fordelingen er for 1890—91 og derefter slet i Henhold til et Cirkulære, saaledes at Landboforeningerne raade for Anvendelsen af Beløbet med den Begrænsning, at der til Rejseundersøttelser kun kan anvendes indtil $\frac{1}{6}$ af Beløbet, altsaa i alt 8,000 Kr. af de 40,000 Kr. I Begæringen skulle Foreningerne angive, hvor meget de agte at anvende af egne Midler til Præmiering, hvormod det ikke forlanges, at de skulle yde Bidrag til Rejseundersøttelser. Det sidste følger af den Aftale, der er slet mellem Finansudvalget og Ministeren. Om det Beløb, som Foreningerne have opgivet at ville anvende af egne Midler til Præmiering, ca. 14,000 Kr., altsaa ikke $\frac{1}{3}$ af det samlede Beløb, meddeles der, saa vidt jeg ved, aarlig Oplysninger til Finansudvalget. Jeg har dem i alt Fald liggende her for det sidste Aar, ligesom jeg har det Cirkulære, der aarlig udgaa til Foreningerne, og hvori det siges dem, at de inden 1ste April maa melde sig for at faa Andel i det Beløb, som er stillet til Raadighed. Naar jeg nu ser, hvorledes det hele gaar, og ser

hen til den Forstel, der er mellem Foreningerne med Hensyn til de Krav, de stille, naar jeg f. Eks. ser, at i Sjælland, en af de bedste Egne i Landet, stille Frederiksborg Amts Landboforeninger tilsammen Krav paa 600 Kr., og at Svendborg Amts Foreninger kræve 500 Kr., medens Viborg Amts stille Krav paa 2,000 Kr., forekommer det mig nok, at der kunde være nogen Grund til at komme til en nærmere Undersøgelse af hele dette Forhold, før man gaar til en væsentlig Forhøjelse af Bevillingen. Vrede Medlemmer kunne ikke sige til mig, hvad et æret Medlem, der havde Ordet ved 2den Behandling, begyndte at ville sige, at Ministeren bryder sig ikke om denne Bevilling. Det er dog aldeles bitterligt for det ærede Ting, at det er, medens jeg er Minister, at det er blevet til noget med denne Bevilling. Jeg vil ikke uimodsaagt lade mig sige, at det er Mangel paa Interesse for Sagen, naar jeg siger, at det er rigtigere at faa Sagen nærmere undersøgt, inden man gaar til en Forhøjelse af 10,000 Kr., inden man har Sikkerhed for en bedre Anvendelse af Midlerne end hidtil. Jeg anbefaler derfor at blive staaende ved de 4,000 Kr., som jeg har foreslaaet, nemlig et Beløb, der skal stilles til Raadighed for Fællesforeningerne, hvorved man vil have Sikkerhed for, at de tage sig af Sagen, ikke saaledes at de skulle have Konsulenter, men saaledes, at de faa nogle Midler til Undersøgelse og til Understøttelse til de Mænd, der skulle lede Rejserne, for at man i det hele kan faa en bedre Ordning. Jeg tror, at det er bitterligt nok, at Bevillingen har gjort Nytte, men det turde dog stille sig noget usikkert for det høje Ting, om det er betimeligt nu at forhøje Bevillingen. Den Betænkning, der er afgivet af den jydsk Fællesforening, hvilken jeg ogsaa kender, forekommer mig ikke slaaende, saa meget mindre som den selv forudsætter, at inden man gaar videre, skal man konferere med Dernes Fællesforeninger. Det er kun en enkelt Forening, og det, den forlanger, er en Konsulent til sig selv og Medhjælp for Bestyrelsen; men hvad han skulde bestille uden for den Tid af Aaret, da Rejserne foregaa, ved jeg ikke. Sa det kunde være til Hjælp for Foreningerne, men det tror jeg ikke kan være Meningen. Jeg tror ikke, at der er Føje til at forhøje Bevillingen. Det er en ret rundelig Sum, der er opnaaet og opnaaet vel at mærke i Løbet af 2 Aar. Jeg tror ikke, at man gavner Sagen ved at springe til Vejs med Bevillingen igen; det er jo kun et Par Aar siden, vi sprang til Vejs med den. Jeg tror altsaa, at det er